

مقایسه ماتریس های روابط خویشاوندی ژنومی متفاوت در پویش ژنومی وزن دهی شده چند جمعیتی

سید مصطفی مظلوم^۱ و محمد مهدی شریعتی^{۲*}

۱- دانشجوی دکتری ژنتیک و اصلاح نژاد دام، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد.

۲- استادیار، گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسئول)

Shariati52@gmail.com

چکیده

هدف از پژوهش حاضر انتخاب بهترین ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی برای پویش ژنومی چندجمعیتی است. ساختار ژنتیکی جمعیت‌ها منحصر به فرد هستند، بنابراین برای تشکیل ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی چند جمعیتی از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک‌بندی شده استفاده می‌شود. در این مطالعه ابتدا دو جمعیت با ساختار ژنتیکی متفاوت شبیه‌سازی شدند. سپس ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی معمولی (G)، ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک‌بندی شده (BG) و ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک‌بندی شده با واریانس ژنوتیپی برآورد شده با بیز B (WBG) برای حیوانات تشکیل شدند و برای مطالعات پویش ژنومی تک مرحله‌ای استفاده شدند. علاوه بر آن، با روش بیز B پویش ژنومی انجام شد و با پویش های ژنومی تک مرحله‌ای مقایسه شدند. نتایج پویش ژنومی با استفاده از ماتریس‌های روابط خویشاوندی G، BG و WBG نشان داد که به طور میانگین به ترتیب ۱۴، ۱۶، ۲۱ نشانگر ژنومی مرتبط با QTL های صفات شناسایی شدند که واریانس ژنتیکی توجیه شده بالای یک درصد دارند. همچنین با استفاده از روش آماری بیز B تنه‌ها و نشانگر ژنومی با واریانس بالای یک درصد شناسایی شدند. علاوه بر این میانگین صحت‌های پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی در لحظه هم‌گرایی با استفاده از ماتریس‌های G، BG و WBG به ترتیب ۰/۳۶، ۰/۳۹، ۰/۴۳ برآورد شدند. نتیجه گیری کلی نشان داد که استفاده از ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی BG و WBG می‌تواند باعث بهبود پویش ژنومی چندجمعیتی یا چندنژادی شود.

واژه‌های کلیدی: پویش ژنومی چند جمعیتی، ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی، ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوکی،

بیز B

مقدمه

پویش گسترده ژنومی (GWAS) با استفاده از اطلاعات فنوتیپی صفات و ژنوتیپ نشانگرهای ژنومی (SNPs)، واریانتهای ژنومی مرتبط با جایگاههای صفات کمی (QTL) را شناسایی می‌کند. با افزایش دسترسی به توالی‌یابی ژنومی شناسایی واریانتهای و ژنهای مرتبط با صفات اقتصادی در حیوانات اهلی نسبت به گذشته آسانتر شده است. علاوه بر این، وجود عدم تعادل لینکاژی (LD) تقریباً گسترده بین نشانگرهای ژنومی و جایگاههای صفات کمی و انتقال بلوک‌های هاپلوتایپی کامل طی نسل‌ها باعث شده است که با سهولت بیشتر نشانگرهای ژنتیکی مرتبط با صفات اقتصادی در حیوانات اهلی شناسایی شوند (Liu et al., 2023; van den Berg et al., 2016).

روش‌های آماری رگرسیون خطی و بیزی معمولاً برای GWAS در حیوانات و گیاهان و مطالعات بیماری‌های انسانی استفاده می‌شوند (Meuwissen et al., 2009; Reales & Wallace, 2023). هدف اصلی GWAS شناسایی جایگاههای صفات کمی (QTL) با تأثیر عمده است. اخیراً با معرفی روش آماری پویش ژنومی تک مرحله‌ای (ssGWAS) برای برآورد واریانس ژنتیکی نشانگرهای ژنومی از پیش بینی ارزش اصلاحی به روش آماری پیش بینی ناریب خطی تک مرحله‌ای (ssGBLUP) استفاده می‌شود (Wang et al., 2012; Wijesena et al., 2023). پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی و واریانس ژنتیکی پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی (SNP) را می‌توان به راحتی از هر دو روش GBLUP و بیزی به دست آورد (Goddard and Hayes, 2009). GBLUP یک توزیع نرمال را برای اثرات SNP فرض می‌کند و اثر آنها را از روی فنوتیپ‌ها و ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی (G) محاسبه می‌کند. هنگامی که فقط تعداد اندکی از افراد یک جمعیت تعیین ژنوتیپ می‌شوند، GBLUP تک مرحله‌ای (ssGBLUP) روش مناسبی برای پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی حیوانات است (Aguilar et al., 2010). اطلاعات اضافی در مورد حیوانات فاقد ژنوتیپ، صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی افزایش می‌دهد (Legarra et al., 2015).

روش‌های بیزی نظیر بیز A و بیز B روش‌های غیرخطی هستند که برای برآورد اثر جایگزینی آلی هر یک از نشانگرهای ژنومی (SNPs)، توزیع پیشین واریانس اثرات ژنتیکی در نظر می‌گیرند و سپس با توزیع پسین واریانس اثرات ژنتیکی و از طریق زنجیره نمونه‌گیری مونتوکارلو (MCMC) اثرات نشانگرهای ژنومی برآورد می‌شود (Meuwissen et al., 2009). اما روش‌های آماری GBLUP و ssGBLUP برای تمامی نشانگرهای ژنومی توزیع و وزن یکسانی را در نظر می‌گیرند (Vanraden, 2008). توزیع اثرات ژن‌ها در صفات اقتصادی یکسان نیست، بلکه در بسیاری از صفات اقتصادی تعداد اندکی جایگاه صفت کمی (QTL) عمده اثر هستند و دیگر جایگاه‌های صفت کمی اثرات جزئی دارند (Cesarani et al., 2022). در روش‌های بیزی با وزن‌دهی مخصوص به عنوان پیش فرض به نشانگرهای ژنومی، سعی بر این است که نشانگرهایی که

با جایگاه‌های صفت کمی (QTLs) عمده اثر پیوستگی دارند و اثرات بزرگی دارند شناسایی شوند (Su et al., 2014; Zhang et al., 2010). مطالعات شبیه‌سازی نشان داده است زمانی که صفت دارای تعداد اندکی QTL با اثرات بزرگ است، روش‌های آماری بیزی نسبت به GBLUP کارایی بالاتری برای پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی و پوشش ژنومی دارند (Gao et al., 2012; Lund et al., 2009). در مطالعات واقعی در گاو شیرین نتایج نشان داده است، به دلیل فراوانی بالای QTL ها در صفات اقتصادی روش‌های بیزی صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی کمتری نسبت به روش‌های GBLUP و ssGBLUP دارند (Cole et al., 2009; Su et al., 2010).

یکی از روش‌های گنجاندن واریانس اختصاصی برای نشانگرهای ژنومی در روش آماری GBLUP، وزن‌دهی نشانگرهای ژنومی به هنگام تشکیل ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی (G) است (Campos et al., 2013; Zhang et al., 2010). در این روش آماری (WGBLUP)، پیش‌بینی ارزش اصلاحی تک مرحله‌ای با توزیع واریانس ژنتیکی نشانگرهای ژنومی مشابه روش‌های بیزی انجام می‌شود و هر نشانگر ژنومی بر اساس میزان پیوستگی و ارتباطی که با QTL های صفت دارد وزن مخصوص به خود می‌گیرد و اصطلاحاً ماتریس روابط خویشاوندی وزن‌دهی اختصاصی (GW) می‌شود. در بسیاری مطالعات نشان داده شده است که وزن‌دهی ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی می‌تواند منجر به بهبود پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی شود (Su et al., 2014; Tiezzi and Maltecca, 2015; Zhang et al., 2014). چندین روش برای ساخت ضرایب وزن‌دهی نشانگرهای ژنومی معرفی شده است. به عنوان مثال روش‌های استفاده از نتایج آزمون رگرسیونی پوشش ژنومی ($-\log(p\text{-value})$) و استفاده از واریانس ژنتیکی نشانگرهای ژنومی برآورد شده با اثرات جایگزینی آلی نشانگرهای ژنومی ($2pqa^2$) برای وزن‌دهی نشانگرهای ژنومی استفاده می‌شوند (Gualdrón Duarte et al., 2020; Su et al., 2014). اخیراً، مطالعات وزن‌دهی ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی نشان داده است که وزن‌دهی نشانگرهای ژنومی با استفاده از واریانس ژنتیکی برآورد شده با اثرات نشانگرهای ژنومی برآورد شده از پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی GBLUP و ssGBLUP می‌تواند باعث بهبود پوشش ژنومی شود (Wang et al., 2014).

ونگ و همکاران (Wang et al., 2014) با شبیه‌سازی داده‌های ژنومی نشان دادند که با روشی چند مرحله‌ای وزن‌دهی نشانگرهای ژنومی با اثرات برآورد با استفاده از ارزش‌های اصلاحی پیش‌بینی شده با روش WssGBLUP و برآورد اثرات نشانگری با استفاده از اطلاعات آخرین تکرار وزن‌دهی باعث می‌شود که محدوده QTL ها را با دقت بیشتری نسبت به روش‌های بیزی نظیر بیز B شناسایی کرد (X. Zhang et al., 2016). در روش پوشش ژنومی وزن‌دهی شده تک مرحله‌ای (WssGWAS) به دلیل اینکه هم‌زمان از اطلاعات حیوانات ژنوتیپ شده و فاقد ژنوتیپ برای پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی استفاده می‌شود و صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی افزایش قابل ملاحظه‌ای دارد می‌تواند با دقت و توان بالاتری نسبت به روش‌های بیزی جایگاه‌های صفت کمی را شناسایی نماید (Wang et al., 2014).

مطالعات پوشش ژنومی و انتخاب ژنومی اخیر نشان داده است که افزایش اندازه جمعیت می‌تواند به توان روش آماری برای شناسایی QTL های صفت و پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی کمک کند. بنابراین مطالعات ژنومی چند نژادی یا چند جمعیتی بسیار حائز اهمیت شده است (Erbe et al., 2012; Raven et al., 2014). وارونز و همکاران (Veroneze et al., 2016) به روش‌های معمولی و بلوک‌بندی شده ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی تشکیل دادند و به روش GBLUP برای حیوانات دو نژاد خوک ارزش اصلاحی ژنومی پیش‌بینی کردند. نتایج آنها نشان داد که استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی

ژنومی بلوک‌بندی شده (BG) باعث افزایش صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی قابل ملاحظه‌ای شده است، همچنین در این مطالعه ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک‌بندی شده وزن‌دهی (WBG) شد و نسبت به غیر وزن‌دهی شده (BG) آن صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی بالاتری نشان داد. در مطالعه‌ای دیگر آلوارنگا و همکاران (Alvarenga et al., 2020) با شبیه‌سازی، جمعیت‌های آمیخته و خالص پدری و مادری در قالب یک ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی (G) وزن‌دهی کردند. نتایج آنها نشان داد که استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی وزن‌دهی شده معمولی (GW) نمی‌تواند صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی چند جمعیتی را افزایش دهد. با توجه به مطالعات اخیر استفاده از چند جمعیت به جای یک جمعیت به عنوان جمعیت مرجع با استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک‌بندی شده (BG) یا وزن‌دهی شده آن (WBG) می‌تواند پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی را بهبود ببخشد (Kemper et al., 2015; Veroneze et al., 2016). هدف این مطالعه انتخاب بهترین ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی برای برآورد غیرخطی واریانس ژنتیکی برآورد شده با اثرات جایگزینی آلی نشانگرهای ژنومی به روش آماری WssGWAS برای پویش ژنومی چند جمعیتی (استفاده از اطلاعات فنوتیپی و ژنوتیپی حیوانات ژنوتیپ شده و فاقد ژنوتیپ بیش از یک جمعیت) است. بدین ترتیب ابتدا دو جمعیت با ساختار ژنتیکی کاملاً مجزا شبیه‌سازی شدند. سپس با استفاده از سه ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی (G)، بلوک‌بندی شده (BG) و بلوک‌بندی شده وزن‌دهی شده (WBG) به روش WssGWAS با استفاده از چرخه وزن‌دهی ۱۰ مرحله‌ای، واریانس ژنتیکی برآورد شده با اثرات جایگزینی آلی نشانگرهای ژنومی برآورد شدند و پویش ژنومی چند جمعیتی انجام شد. سپس صحت‌های پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی تمامی مرحله‌ها برآورد و گزارش شدند (X. Zhang et al., 2016).

مواد و روش‌ها

شبیه‌سازی ژنوم و جمعیت

در این مطالعه چهار صفت کمی با وراثت پذیری های ۰/۰۵ و ۰/۳ و تراکم‌های جایگاه صفت کمی (QTLs) ۵۰ و ۵۰۰ با واریانس فنوتیپی یک روی ژنومی متشکل از دو کروموزوم، هر یک به طول ۱۰۰ سانتی مورگان شبیه‌سازی شدند. روی هر یک از کروموزوم‌ها ۵۰۰۰ نشانگر ژنومی (SNPs) توزیع شدند. موقعیت جایگاه‌های صفت کمی و نشانگرهای ژنومی تصادفی انتخاب شدند. اثرات جایگزینی آلی برای QTL ها از یک توزیع گاما با پارامتر شکلی ۰/۴ و نرخ ۱/۶۶ نمونه‌گیری شدند و برای هر QTL تعداد دو، سه یا چهار آلل به تصادف شبیه‌سازی شد، اما نشانگر ژنومی دو آلی (چند شکلی تک نوکلئوتیدی) شبیه‌سازی شدند. نرخ جهش برگشت پذیر برای جایگاه‌های صفت کمی QTLs و نشانگرهای ژنومی SNPs ۱۰^{-۶} در نظر گرفته شد.

برای ایجاد عدم تعادل لینکاژی (LD) در فاصله ژنتیکی کوتاه به روش تعادل جهش - رانش ژنتیکی، ابتدا یک جمعیت پایه به اندازه ۱۰۰۰ حیوان به مدت ۵۰۰ نسل آمیزش تصادفی داده شدند و سپس اندازه جمعیت به ۵۰۰۰ حیوان به مدت ۵۰۰ نسل گسترش داده شد. در نتیجه این فرآیند ساخت جمعیت منجر به شبیه‌سازی جمعیت تاریخی شد. برای ایجاد LD در فاصله ژنتیکی بلند و ایجاد ساختار ژنتیکی جمعیت ثانویه، ۱۰۰۰ حیوان نر و ۴۰۰۰ حیوان ماده نسل آخر جمعیت تاریخی به مدت ۵۰ نسل با یکدیگر آمیزش تصادفی داده شدند. نرخ جایگزینی والدین در جمعیت ثانویه ۰/۵ در نظر گرفته شد و طرح انتخاب و حذف والدین به ترتیب تصادفی و سن بالا در نظر گرفته شد. سپس برای ایجاد دو جمعیت مشتق شده، برای جمعیت

اول (A) از بین حیوانات نسل آخر جمعیت ثانویه ۲۰ حیوان نر و ۱۰۰ حیوان ماده (نسل پایه) انتخاب شدند و برای جمعیت دوم (B) از بین حیوانات نسل ۲۰ جمعیت ثانویه ۳۰ حیوان نر و ۱۲۰ حیوان ماده (نسل پایه) انتخاب شدند. هر دو جمعیت به مدت ۵۰ نسل آمیزش تصادفی داده شدند. نرخ جایگزینی والد نر در جمعیت های اول و دوم به ترتیب ۸۰ و ۵۰ درصد انتخاب شدند و نرخ جایگزینی والد ماده در جمعیت اول و دوم به ترتیب ۳۰ و ۱۰ درصد انتخاب شدند. نرخ رشد تعداد والد نر جمعیت اول و دوم ۱۰ درصد و نرخ رشد تعداد والد ماده جمعیت های اول و دوم به ترتیب ۱۰ درصد و ۵ درصد جمعیت پایه انتخاب شدند. انتخاب حیوانات برای جایگزینی والدین در جمعیت های اول و دوم به ترتیب ارزش اصلاحی بالا و ارزش فنوتیپی بالا در نظر گرفته شد و حیوانات مسن از جمعیت ها حذف شدند و نرخ نتاج متولد شده به ازاء هر حیوان ماده یک فرزند انتخاب شد (مطابق با گله های گاوهای نژاد شیری). میزان LD در فواصل کوتاه و بلند در نسل آخر جمعیت های اول و دوم به ترتیب ۰/۳۵ و ۰/۲۸ و ۰/۱۱ و ۰/۰۸ برآورد شدند. این مقادیر تقریباً مشابه مقادیر LD گزارش شده در حیوانات اهلی بودند (De Roos et al., 2008).

ژنوتیپ نشانگرهای ژنومی حیوانات نسل آخر جمعیت های اول و دوم ذخیره شدند. علاوه بر این شجره و ارزش های فنوتیپی ۳ نسل آخر جمعیت اول و ۵ نسل آخر جمعیت دوم ذخیره شدند. در مجموع اطلاعات شجره و ارزش فنوتیپی ۴۷۹۸ حیوان ذخیره شدند که ۱۲۹۸ حیوان دارای ژنوتیپ بودند. برای مقایسه روش های آماری و اعتبار سنجی بهبود پویش ژنومی شبیه سازی با ده تکرار انجام شد. ژنوتیپ های نشانگرهای ژنومی مطابق کمترین فراوانی آلی (MAF) بیشتر از یک درصد و آزمون تعادل هاردی-وینبرگ با $(P\text{-value} > 10^{-6})$ با استفاده از نرم افزار PLINK (Purcell et al., 2007) کنترل کیفیت شدند.

مدل آماری

مدل آماری مختلط برای پیش بینی ارزش اصلاحی ژنومی برای پویش ژنومی با حیوانات ژنوتیپ شده و غیر ژنوتیپ شده، مدل آماری WssGBLUP است (Legarra et al., 2014)، که با استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ترکیبی شجره و ژنومی ارزش های اصلاحی حیوانات و اثرات جایگزینی آلی نشانگرهای ژنومی را برآورد می کند، به شکل زیر است:

$$y = Xb + Zg + e \quad (\text{رابطه ۱})$$

در رابطه ۱، y بردار ارزش های فنوتیپی، ماتریس های X و Z به ترتیب ارزش های فنوتیپی به اثرات ثابت نژاد و حیوان ها مرتبط می کنند. b و g به ترتیب بردار های اثرات ثابت و ارزش های اصلاحی حیوانات با توزیع $g \sim N(0, H\sigma_g^2)$ هستند. e بردار اثرات باقیمانده با توزیع $e \sim N(0, I\sigma_e^2)$ است. H و I به ترتیب ماتریس روابط خویشاوندی ترکیبی (نحوه تشکیل آن در ادامه توضیح داده خواهد شد) و ماتریس قطری واحد هستند. همچنین، σ_g^2 و σ_e^2 به ترتیب واریانس های ژنتیک افزایشی و باقیمانده هستند. مولفه های واریانس، ارزش های اصلاحی حیوانات و اثرات جایگزینی آلی نشانگرهای ژنومی با استفاده از نرم افزار های BLUPF90 و postGSF90 انجام شدند (Lourenco et al., 2020).

تشکیل ماتریس های روابط خویشاوندی ترکیبی شجره و ژنومی

ماتریس H یک ماتریس روابط خویشاوندی ترکیبی است، که در آن رابطه خویشاوندی بین افراد دارای ژنوتیپ و بدون ژنوتیپ برآورد می‌شود. در واقع یک ماتریس واحد برای تشکیل روابط خویشاوندی کل افراد یک جمعیت با شجره و ژنوتیپ نشانگرهای ژنومی است. ماتریس H^{-1} در رابطه ۲ آمده است (Legarra et al., 2014).

$$H^{-1} = A^{-1} + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & GW^{-1} - A_{22}^{-1} \end{bmatrix} \quad (\text{رابطه ۲})$$

در رابطه ۲ A^{-1} ، GW^{-1} و A_{22}^{-1} به ترتیب معکوس ماتریس‌های روابط خویشاوندی شجره کل حیوانات، روابط خویشاوندی ژنومی، حیوانات دارای ژنوتیپ (در ادامه نحوه تشکیل آن توضیح داده خواهد شد) و روابط خویشاوندی شجره حیوانات دارای ژنوتیپ هستند. در این مطالعه هدف انتخاب بهترین ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی برای تشکیل ماتریس روابط خویشاوندی ترکیبی است که بتواند صحت پیش بینی ارزش‌های اصلاحی و دقت پویش ژنومی چند جمعیتی را بهبود بخشد.

با توجه به اینکه ساختار ژنتیکی جمعیت‌ها با یکدیگر متفاوت هستند و ساختار ژنومی آنها نظیر LD و فراوانی آلی نشانگرهای ژنومی کاملاً متفاوت هستند. در نتیجه باید روابط خویشاوندی ژنومی حیوانات درون هر جمعیت جدا از روابط خویشاوندی بین حیوانات دو جمعیت برآورد شود (Wientjes et al., 2017). اصطلاحاً در هنگام تشکیل ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی، روابط خویشاوندی حیوانات هر جمعیت و رابطه خویشاوندی بین حیوانات دو جمعیت در بلوک‌های خویشاوندی کاملاً مجزا برآورد می‌شوند (Zhou et al., 2014). بنابراین در این مطالعه به دو روش معمولی و بلوک‌بندی شده، ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی تشکیل شدند و معکوس آن‌ها برای تشکیل ماتریس H^{-1} استفاده شدند. روش معمولی (G) به صورت رابطه ۳ (Vanraden, 2008) و روش بلوک‌بندی شده (BG) به صورت رابطه ۴ (Wientjes et al., 2017) تشکیل شدند.

$$G = \frac{MD_t M'}{2 \sum 2p_{AB}(1 - p_{AB})}, G^{-1} = (0.95G + 0.05 A_{22})^{-1} \quad (\text{رابطه ۳})$$

$$BG = \begin{bmatrix} \frac{M_A D_t M'_A}{2 \sum p_A(1 - p_A)} & \frac{M_A D_t M'_B}{2 \sum \sqrt{p_A(1 - p_A)p_B(1 - p_B)}} \\ \frac{M_B D_t M'_A}{2 \sum \sqrt{p_B(1 - p_B)p_A(1 - p_A)}} & \frac{M_B D_t M'_B}{2 \sum p_B(1 - p_B)} \end{bmatrix} \quad (\text{رابطه ۴})$$

$$BG^{-1} = (0.95BG + 0.05 A_{22})^{-1}$$

در رابطه ۳ M و p_{AB} به ترتیب ماتریس ژنوتیپی مرکزی شده و فراوانی آلی دو جمعیت A و B هستند. در رابطه ۴ M_A و M_B و p_A و p_B به ترتیب ماتریس ژنوتیپی مرکزی شده و فراوانی آلی اختصاصی هر یک از جمعیت‌های A و B هستند. در هر دو رابطه D_t ماتریس قطری ضرایب وزن‌دهی در تکرار t ام است. در روش آماری WssGWAS ابتدا در تکرار اول $D=I$ است و در مراحل بعدی با اثرات نشانگرهای ژنومی برآورد شده برای هر نشانگر ژنومی ضریب وزن‌دهی اختصاصی برآورد می‌شود و این تکرارها تا زمانی که صحت‌های پیش بینی ارزش اصلاحی ژنومی به همگرایی برسند یعنی زمانی که دیگر با وزن‌دهی صحت تغییر قابل ملاحظه‌ای نکند، ادامه دارد (X. Zhang et al., 2016). سپس اثرات نشانگرهای ژنومی برآورد شده در تکرار آخر برای پویش ژنومی استفاده می‌شوند. در این مطالعه با استفاده از ماتریس‌های روابط خویشاوندی

ژنومی به روش‌های رابطه‌های ۵ (با استفاده از ماتریس G) (Wang et al., 2012) و ۶ (با استفاده از ماتریس BG) (Wang et al., 2012; Wientjes et al., 2017) برای نشانگرهای ژنومی اثرات جایگزینی آلی برآورد شدند. سپس برای تکرار بعد به روش رابطه ۷ برای نشانگرهای ژنومی ضرایب وزن‌دهی برآورد شدند. علاوه بر این، از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک بندی وزن‌دهی شده با ضرایب وزن‌دهی برآورده شده با اثرات نشانگری مدل آماری بیز B (WBG) (Su et al., 2016; Veroneze et al., 2014) نیز برای پویش ژنومی و مقایسه با ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی غیر وزن‌دهی استفاده شد. همچنین برای بررسی کارآمدی پویش ژنومی چند جمعیتی با استفاده از روش آماری WssGWAS، با استفاده از مدل آماری بیز B با ضریب احتمال تاثیر $\pi = 0.95$ با استفاده از پکیج BGLR (Pérez & De Los Campos, 2014) و الگوریتم نمونه‌گیری گیبس پویش ژنومی چند جمعیتی انجام شد (X. Zhang et al., 2016).

$$\hat{a}_t = \alpha D_t M' G^{-1} \hat{g}_t, \alpha = \frac{1}{2 \sum p_{AB}(1-p_{AB})} \quad (\text{رابطه ۵})$$

$$\hat{a}_t = \beta D_t M' B G^{-1} \hat{g}_t, \beta = \frac{1}{2 \sum \sqrt{p_A(1-p_A)p_B(1-p_B)}} \quad (\text{رابطه ۶})$$

(رابطه ۷)

$$D_{t+1} = \text{Diag} \left(\frac{nV_{it}}{\sum V_{it}} \right), V_{iBG} = 2\sqrt{p_A(1-p_A)p_B(1-p_B)}\hat{a}^2, V_{iG} = 2p_{AB}(1-p_{AB})\hat{a}^2$$

در رابطه ۵ تا ۷، بردار اثرات جایگزینی آلی نشانگرهای ژنومی برای هر تکرار t ام، M ماتریس مرکزی شده ژنوتیپ‌های نشانگرهای ژنومی، α و β ضرایب تصحیح هستند. V_{iG} و V_{iBG} به ترتیب واریانس‌های ژنوتیپی برآورد شده با اثرات نشانگرهای ژنومی بدست آمده از ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی G و BG هستند. برای محاسبه میزان واریانس ژنتیکی توجیه شده توسط هریک از نشانگرهای ژنومی از رابطه ۸ استفاده شد. برای مقایسه ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی، صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی و تعداد نشانگرهای ژنومی و مجموع واریانس توجیه شده توسط نشانگرهای ژنومی که حاوی بیش از یک درصد واریانس ژنتیکی کل هستند، برآورد شدند.

$$gVar\%_i = \frac{2p_{AB_i}(1-p_{AB_i})\hat{a}_i^2}{\sigma_a^2} * 100 \quad (\text{رابطه ۸})$$

در رابطه ۸ $gVar\%$ و p_{AB} به ترتیب درصد واریانس ژنتیکی توجیه شده و فراوانی آلی نشانگر ژنومی i ام هستند. σ_a^2 واریانس ژنتیکی کل است (Wang et al., 2012).

نتایج و بحث

آماره‌های توصیفی ارزش‌های فنوتیپی صفات شبیه‌سازی شده برای هر یک از جمعیت‌ها در جدول ۱ نشان داده شده است. نتایج نشان می‌دهد نسبت به جمعیت پایه با افزایش نسل تعداد QTL های مؤثر بر روی صفات کاهش یافته است که نشان می‌دهد دو جمعیت تحت انتخاب بوده‌اند. همچنین، این تعداد QTL ها، جایگاه‌هایی هستند که بین دو جمعیت مشترک می‌باشند. همچنین به دلیل اینکه نحوه و شدت انتخاب بین جمعیت‌ها متفاوت است میزان وراثت پذیری صفت در دو جمعیت متفاوت مشاهده شدند. علاوه بر این‌ها نتایج نشان داد که ارزش‌های فنوتیپی صفات شبیه‌سازی شده در دو جمعیت A و B کاملاً نسبت به یکدیگر ناهمگن بوده و مجزا می‌باشند. در شبیه‌سازی صفات سعی شد که وراثت‌پذیری‌ها منطبق با صفات اقتصادی در گله‌های گاو شیری باشند (Pedrosa et al., 2023).

جدول ۱- آمار توصیفی ارزش فنوتیپی صفات شبیه‌سازی شده

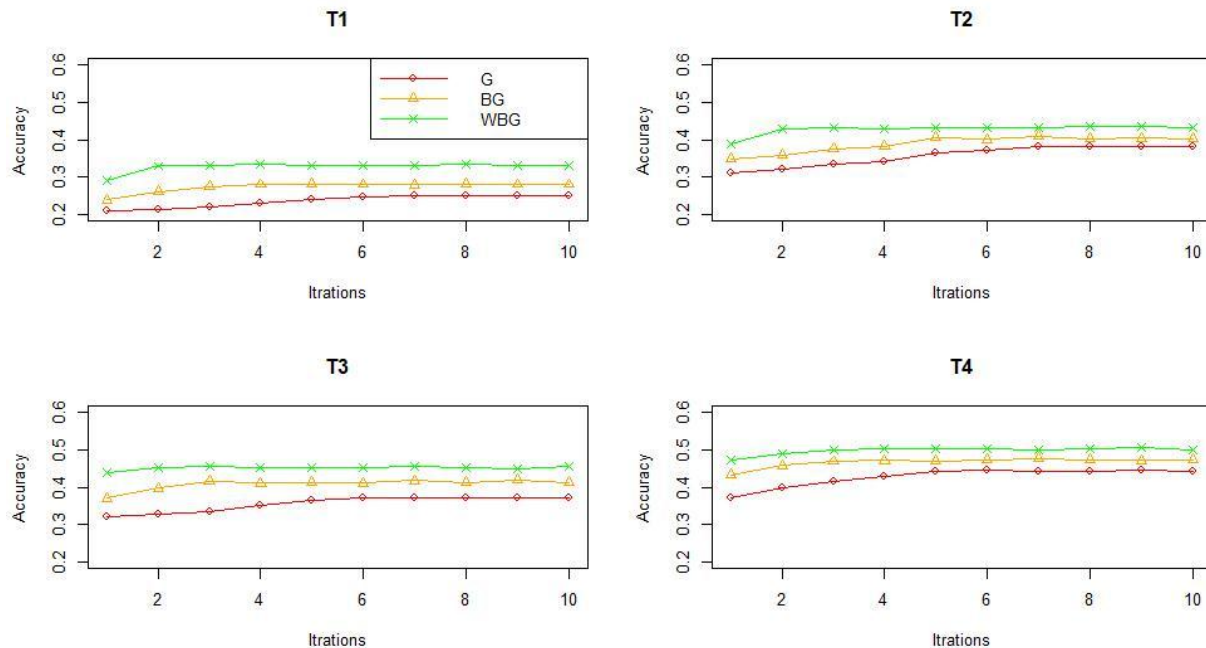
Table 1 descriptive statistics of phenotypic values of simulated traits

صفات traits	تعداد جایگاه صفت کمی QTL Number of QTLs	جمعیت Population	وراثت پذیری h ²	حداکثر Maximum	حداقل minimum	میانگین mean	واریانس variance
T1	47	A	0.015±0.001	3.6±0.05	-2.31±0.01	0.91±0.01	0.97±0.01
		B	0.032±0.002	3.7±0.04	-2.19±0.02	0.79±0.02	0.88±0.02
T2	482	A	0.013±0.001	4.5±0.03	-1.24±0.01	1.64±0.03	0.95±0.01
		B	0.029±0.002	4.6±0.01	-1.89±0.01	0.87±0.01	0.98±0.03
T3	43	A	0.18±0.01	5.4±0.02	-0.03±0.01	2.68±0.02	0.71±0.01
		B	0.23±0.01	5±0.03	-0.28±0.01	2.28±0.01	0.73±0.01
T4	478	A	0.15±0.02	7.2±0.07	2.39±0.01	4.95±0.01	0.75±0.02
		B	0.22±0.01	7±0.08	0.86±0.01	4.15±0.01	0.88±0.01

جدول ۲- صحت‌های پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی

Table 2 Accuracies of genomic prediction

صفات traits	ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی G	ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک بندی شده Blok wise G	ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی وزن دهی شده بلوک بندی Weighted Blok wise G	بی‌ب BayesB
T1	0.25±0.01	0.28±0.01	0.33±0.01	0.24±0.01
T2	0.38±0.03	0.4±0.03	0.43±0.03	0.32±0.02
T3	0.37±0.01	0.41±0.01	0.45±0.01	0.38±0.01
T4	0.44±0.02	0.47±0.02	0.5±0.02	0.4±0.02

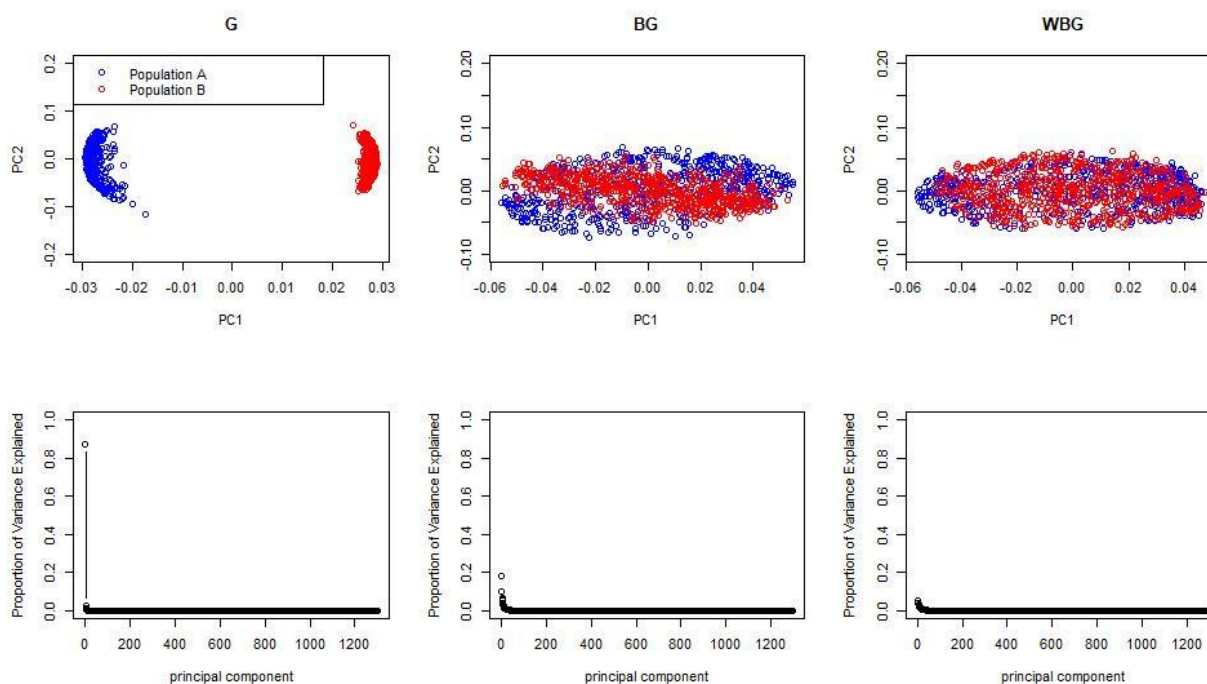
شکل ۱- نمودارهای تغییرات صحت در تکرارهای مختلف پویس ژنومی چند جمعیتی برای ماتریس های ژنومی متفاوت در صفات T1 تا T4

Figure 1 Plots of iterations of accuracies from T1 to T4 traits.

نتایج برآورد صحت در زمان همگرایی تکرارها در مطالعات پویس ژنومی تک مرحله‌ای نشان داد، که استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک بندی شده (BG) و بلوک بندی وزن دهی شده (WBG) می‌تواند صحت پیش بینی ارزش اصلاحی ژنومی به روش WssGBLUP چند جمعیتی را بهبود بخشد (جدول ۲). علاوه بر این نتایج نشان داد که روش آماری بیز B چند جمعیتی به دلیل متفاوت بودن فاز LD در جمعیت‌های مختلف و همچنین به دلیل اطلاعات فنوتیپی یا مشاهدات کمتر از مدل های ssGBLUP و WssGBLUP نسبت به مدل‌های گفته شده کارایی کمتری دارد و صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی این روش کمتر از روش‌های گفته شده است (Wang et al., 2014; X. Zhang et al., 2016). همچنین نتایج نشان داد با افزایش تراکم QTL صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی افزایش یافت، که این امر به دلیل آن است که ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی در حالت چند ژنی کارایی بیشتری نسبت به حالت تک ژنی صفات دارد (Goddard & Hayes, 2009; Vanraden, 2008; Wientjes et al., 2015). استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک‌بندی وزن‌دهی شده (WBG) برای پیش‌بینی ارزش اصلاحی به روش WssGBLUP چند جمعیتی نسبت به ماتریس‌های BG و G به صورت میانگین باعث به ترتیب ۱۸ و ۳۲ درصد افزایش صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی شده است. همچنین در هنگام برآورد اثرات نشانگرهای ژنومی به روش WssGWAS نسبت به سایر ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی در زمان کمتری به همگرایی صحت پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی می‌رسد (شکل ۱). ژنگ و همکاران (X. Zhang et al., 2016) نشان دادند که استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی GW می‌تواند سرعت و عملکرد WssGWAS تک

جمعیتی را بهبود بخشد. علاوه بر آن، اخیراً مطالعات نشان دادند که استفاده از ماتریس WBG می‌تواند صحت پیش بینی ارزش اصلاحی ژنومی با روش GBLUP چند جمعیتی را نسبت به ماتریس G افزایش دهد (Veroneze et al., 2016). در مطالعه‌ای دیگر نشان داده شد که استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی GW در روش ssGBLUP چند جمعیتی در جوامع آمیخته نمی‌تواند منجر به بهبود صحت پیش بینی ارزش اصلاحی شود (Alvarenga et al., 2020).

نتایج رسم نمودار PCA ماتریس‌های روابط خویشاوندی در تکراری که صحت پیش بینی ارزش اصلاحی به همگرایی می‌رسد، نشان داد که ماتریس WBG نسبت به ماتریس‌های BG و G توانسته است فاصله ژنتیکی بین جمعیت را کاهش دهد و این امر باعث افزایش توان روش پویس ژنومی چند جمعیتی و افزایش صحت پیش بینی ارزش اصلاحی ژنومی شده است (Wu et al., 2015). بطوریکه در PC1 میزان واریانس برای ماتریس‌های WBG، BG و G به ترتیب ۰/۰۷، ۰/۲ و ۰/۸ برآورد شد (شکل ۲). این نتایج نشان داد که ماتریس WBG توانسته است نسبت به سایرین بیشتر از اطلاعات نواحی ژنومی مشترک بین حیوانات دو جمعیت A و B برای همگن سازی خویشاوندی ژنومی چند جمعیتی استفاده نماید (Veroneze et al., 2016). دیتویلر و همکاران (Daetwyler et al., 2012) نشان دادند که نزدیکی و دوری رابطه خویشاوندی ژنومی بین حیوانات مرجع و آزمون بر روی صحت و اریبی پیش بینی ارزش اصلاحی مؤثر هستند و هر چقدر روابط خویشاوندی ژنومی بین حیوانات بیشتر باشد صحت پیش بینی ارزش اصلاحی بیشتر خواهد بود.

شکل ۲- نمودار های تجزیه و تحلیل روابط خویشاوندی ژنومی برای ماتریس های روابط خویشاوندی ژنومی مختلف

Figure 2 PCA plots of different genomic relationship matrices.

مهمترین عامل افزایش توان روش‌های آماری پویش ژنومی اندازه جمعیت مرجع است (Raven et al., 2014). حیوانات اقتصادی نظیر گاو شیری تحت انتخاب شدید هستند. همچنین در نژاد‌های گاو شیری معمولاً جهت و نحوه انتخاب‌ها نزدیک به یکدیگر است، که باعث می‌شود نواحی ژنومی تحت انتخاب مشترک در آنها مشاهده شود. بنابراین به لحاظ فاز LD نواحی مشترک زیادی بین آنها وجود دارد و در GWAS چند نژادی QTL‌های با اثرات بزرگ که در این نواحی تحت انتخاب مشترک وجود دارند شناسایی می‌شوند (van den Berg et al., 2016). نتایج پویش ژنومی نشان داد که استفاده از ماتریس WBG نسبت به سایر ماتریس‌های G و BG باعث شده است، که تعداد بیشتری نشانگر ژنومی مرتبط با QTL‌های صفات T1 تا T4 شناسایی شوند (جدول ۳). حتی در مقایسه با بیز B نیز توان بالاتری برای پویش ژنومی چند جمعیتی داشت (شکل ۳) (X. Zhang et al., 2016). علاوه بر این، نشانگرهایی وجود داشتند که بین ماتریس‌های BG و WBG مشترک شناسایی شدند اما در WBG از درصد واریانس توجیه شده بالاتری برخوردار بودند. به دلیل اینکه WBG در ابتدا نسبت به صفت اختصاصی می‌شود، می‌تواند با دقت بیشتری در وزن‌دهی‌های تکراری روش WssGWAS نشانگرهای اختصاصی یک صفت خاص با استفاده از اطلاعات چند نژاد را شناسایی نماید. همانطور که در شکل ۱ مشاهده شد، استفاده از ماتریس WBG باعث شد که پیش‌بینی‌های ارزش اصلاحی در اولین تکرار به همگرایی صحت در چرخه ۱۰ تکراری پویش ژنومی تک مرحله‌ای برسد. با استفاده از بیز B در صفات T1 تا T4 به ترتیب ۱، ۲، ۳ و ۵ نشانگر ژنومی با واریانس توجیه شده بالای یک درصد شناسایی شد، که این نشان می‌دهد روش بیز B به دلیل سختگیری‌ها و محدودیت‌هایی که در توزیع پیشین برآورد اثرات نشانگرهای ژنومی اعمال می‌کند، برای پویش ژنومی چند جمعیتی و پیش‌بینی ارزش اصلاحی ژنومی با جمعیت مرجع چند جمعیتی نسبت به روش‌های ssGBLUP و WssGBLUP مناسب نیست اما کمپر و همکاران (Kemper et al., 2015) نشان دادند که روش آماری بیز R نسبت به GBLUP برای نقشه‌یابی و پیش‌بینی ارزش اصلاحی به روش چند نژادی کارایی بهتری دارد. البته مطالعه آنها با استفاده از ماتریس G انجام شده است. در مطالعه اخیر نشان داده شد ماتریس‌های BG و WBG نسبت به ماتریس G و بیز B توان بالاتری برای پیش‌بینی ارزش اصلاحی با WssGBLUP و پویش ژنومی چند نژادی دارند (شکل ۳). علاوه بر این، مطالعات پویش ژنومی چند جمعیتی با روش آزمون رگرسیونی ساده نشان دادند که استفاده از اطلاعات فنوتیپی و ژنوتیپی چند نژاد گاو شیری باعث افزایش توان شناسایی نشانگرهای ژنومی مرتبط با QTL‌ها می‌شود (Raven et al., 2014).

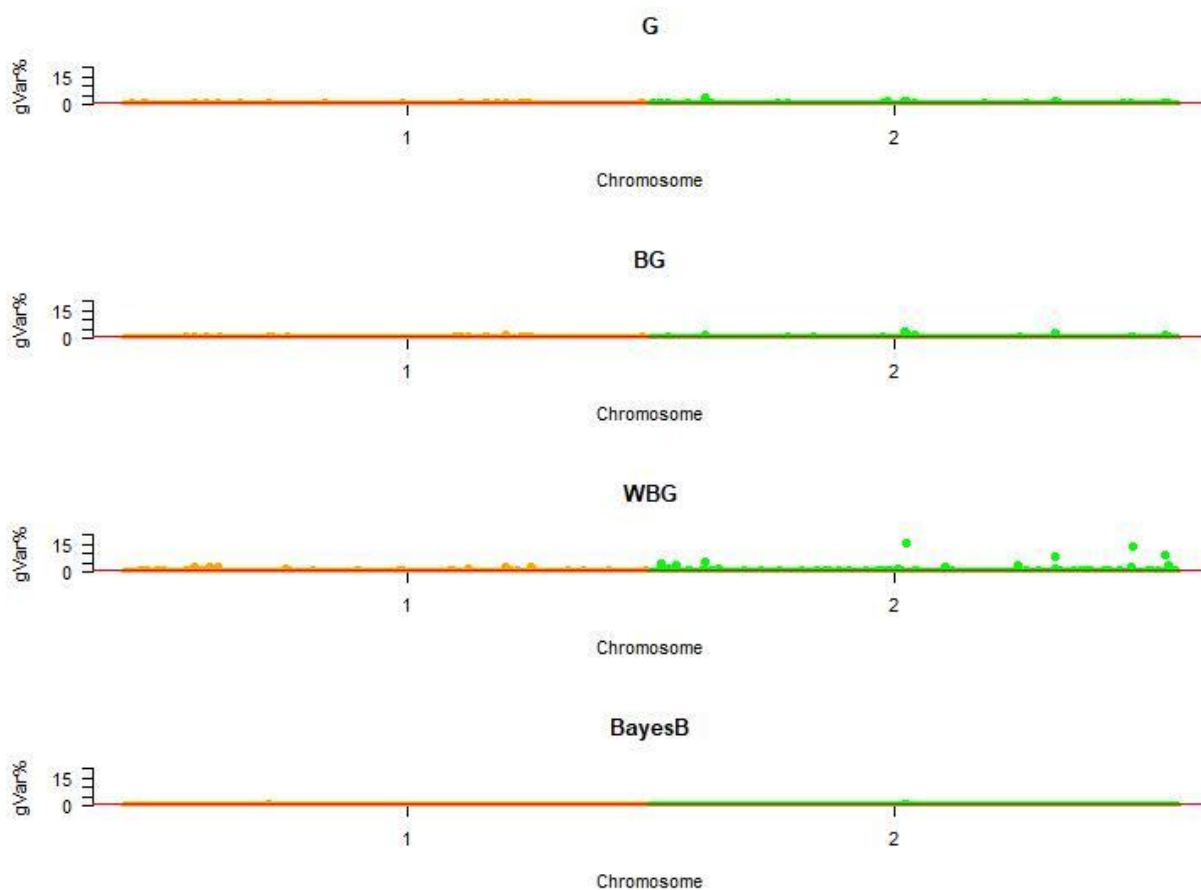
همچنین سانچز و همکاران (Sanchez et al., 2017) نشان دادند که استفاده از GWAS چند نژادی با استفاده از آزمون رگرسیونی ساده برای نقشه‌یابی QTL‌های صفات مرتبط با تولید پروتئین شیر، توان روش آماری را برای شناسایی نشانگرهای ژنومی مرتبط با QTL‌ها، به طور قابل ملاحظه‌ای بالا برده است. مطالعه دیگری توسط ون دنبرگ و همکاران (van den Berg et al., 2016) بر روی ۵ نژاد گاو شیری نشان داد که GWAS چند نژادی نسبت به تک نژادی باعث بهبود دقت شناسایی نواحی QTL‌ها می‌شود. مطالعات اخیر نشان دادند که استفاده از اطلاعات فنوتیپی افراد فاقد ژنوتیپ می‌تواند نقش مهمی در بهبود پویش ژنومی داشته باشد و علاوه بر آن استفاده از ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی با همبستگی بین جمعیتی بالاتر نسبت به سایر ماتریس‌های روابط خویشاوندی می‌تواند باعث بهبودی پویش ژنومی گردد. با توجه به مطالعات اخیر و نتایج این مطالعه، استفاده از جمعیت مرجع چند جمعیتی به دلیل افزایش مشاهدات فنوتیپی و اطلاعات ژنتیکی، باعث بهبود پویش ژنومی چند نژادی شده است. علاوه بر آن، استفاده از ماتریس‌های روابط خویشاوندی ژنومی بلوک بندی شده

نظیر BG و WBG نسبت به ماتریس های روابط خویشاوندی ژنومی تک ساختاری نظیر G و GW باعث بهبود پویا ژنومی چندجمعیتی شده است.

جدول ۳- تعداد نشانگرهای ژنومی با بیش از یک درصد واریانس ژنتیکی افزایشی توجیه شده ماتریس های روابط خویشاوندی ژنومی

Table 3 proportion of variance (%) explained of different genomic relationship matrices.

ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی		ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی بلوک بندی شده		ماتریس روابط خویشاوندی ژنومی وزن دهی شده بلوک بندی		
G		Blok wise G		Weighted Blok wise G		
صفات	تعداد	مجموع واریانس ژنومی	تعداد	مجموع واریانس	تعداد	مجموع واریانس
traits	نشانگرهای ژنومی	توجیه شده (%)	نشانگرهای ژنومی	ژنومی توجیه - شده (%)	نشانگرهای ژنومی	ژنومی توجیه - شده (%)
	nSNPs	%TV	nSNPs	%TV	nSNPs	%TV
T1	10±0.1	16.6±0.2	12±0.1	28.4±0.1	15±0.1	45.5±0.2
T2	17±0.2	33.8±0.1	17±0.1	36.3±0.1	24±0.1	68.1±0.1
T3	12±0.1	19.3±0.3	13±0.2	25.2±0.2	17±0.3	36.5±0.2
T4	18±0.3	14.4±0.1	20±0.2	31.5±0.1	27±0.1	59.3±0.1

شکل ۳- نمودارهای درصد واریانس های توجیه شده برای روش های مختلف.

Figure 3 Manhattan plots of proportion of variance (%) explained of different methods.

نتیجه گیری کلی

مطالعات اخیر و مطالعه حاضر نشان دادند که پویش ژنومی چند نژادی با روش آماری WssGWAS می تواند باعث بهبود پویش ژنومی چند نژادی برای شناسایی نواحی ژنومی مرتبط با صفات اقتصادی شود. علاوه بر آن، نتایج این مطالعه نشان داد که برای پویش ژنومی چند نژادی با روش آماری WssGWAS می توان به جای ماتریس روابط خویشاوندی G از ماتریس روابط خویشاوندی BG یا WBG استفاده نمود. ماتریس WBG به دلیل اینکه در ابتدای ورود چرخه تکراری وزن دهی روش WssGWAS توسط نتایج آنالیز روش آماری B وزن دهی جداگانه شده است و هر نشانگر ژنومی در تکرار $t=0$ در ماتریس WBG واریانس مخصوص به خود را دارند با زمان کمتری به همگرایی صحت پیش بینی ارزش اصلاحی می رسند. بنابراین پیشنهاد می گردد در مطالعات پویش ژنومی چند جمعیتی با استفاده از روش WssGWAS برای شناسایی نواحی ژنومی مرتبط با اثرات ژنتیکی افزایشی و غیر افزایشی صفات، از ماتریس های BG یا بهبود یافته آن WBG استفاده شود.

منابع

- 1- Aguilar, I., Misztal, I., Johnson, D. L., Legarra, A., Tsuruta, S., & Lawlor, T. J. (2010). Hot topic: A unified approach to utilize phenotypic, full pedigree, and genomic information for genetic evaluation of Holstein final score. *Journal of Dairy Science*, *93*(2), 743–752. <https://doi.org/10.3168/jds.2009-2730>
- 2- Alvarenga, A. B., Veroneze, R., Oliveira, H. R., Marques, D. B. D., Lopes, P. S., Silva, F. F., & Brito, L. F. (2020). Comparing Alternative Single-Step GBLUP Approaches and Training Population Designs for Genomic Evaluation of Crossbred Animals. *Frontiers in Genetics*, *11*(April), 1–19. <https://doi.org/10.3389/fgene.2020.00263>
- 3- Campos, G. D. L., Vazquez, A. I., Fernando, R., Klimentidis, Y. C., Sorensen, D., de los Campos, G., Vazquez, A. I., Fernando, R., Klimentidis, Y. C., & Sorensen, D. (2013). Prediction of Complex Human Traits Using the Genomic Best Linear Unbiased Predictor. *PLoS Genetics*, *9*(7). <https://doi.org/10.1371/journal.pgen.1003608>
- 4- Cesarani, A., Lourenco, D., Tsuruta, S., Legarra, A., Nicolazzi, E. L., VanRaden, P. M., & Misztal, I. (2022). Multibreed genomic evaluation for production traits of dairy cattle in the United States using single-step genomic best linear unbiased predictor. *Journal of Dairy Science*, *105*(6), 5141–5152. <https://doi.org/10.3168/jds.2021-21505>
- 5- Cole, J. B., van Raden, P. M., O’Connell, J. R., van Tassell, C. P., Sonstegard, T. S., Schnabel, R. D., Taylor, J. F., & Wiggans, G. R. (2009). Distribution and location of genetic effects for dairy traits. *Journal of Dairy Science*, *92*(6), 2931–2946. <https://doi.org/10.3168/jds.2008-1762>
- 6- Daetwyler, H. D., Kemper, K. E., van der Werf, J. H. J., & Hayes, B. J. (2012). Components of the accuracy of genomic prediction in a multi-breed sheep population. *Journal of Animal Science*, *90*(10), 3375–3384. <https://doi.org/10.2527/jas.2011-4557>
- 7- De Roos, A. P. W., Hayes, B. J., Spelman, R. J., & Goddard, M. E. (2008). Linkage disequilibrium and persistence of phase in Holstein-Friesian, Jersey and Angus cattle. *Genetics*, *179*(3), 1503–1512. <https://doi.org/10.1534/genetics.107.084301>
- 8- Erbe, M., Hayes, B. J., Matukumalli, L. K., Goswami, S., Bowman, P. J., Reich, C. M., Mason, B. A., & Goddard, M. E. (2012). Improving accuracy of genomic predictions within and between dairy cattle breeds with imputed high-density single nucleotide polymorphism panels. *Journal of Dairy Science*, *95*(7), 4114–4129. <https://doi.org/10.3168/jds.2011-5019>
- 9- Gao, H., Christensen, O. F., Madsen, P., Nielsen, U. S., Zhang, Y., Lund, M. S., & Su, G. (2012). Comparison on genomic predictions using three GBLUP methods and two single-step blending methods in the Nordic Holstein population. *Genetics Selection Evolution*, *44*(1), 8. <https://doi.org/10.1186/1297-9686-44-8>
- 10- Goddard, M. E., & Hayes, B. J. (2009). Mapping genes for complex traits in domestic animals and their use in breeding programmes. In *Nature Reviews Genetics* (Vol. 10, Issue 6, pp. 381–391). <https://doi.org/10.1038/nrg2575>
- 11- Gualdrón Duarte, J. L., Gori, A. S., Hubin, X., Lourenco, D., Charlier, C., Misztal, I., & Druet, T. (2020). Performances of Adaptive MultiBLUP, Bayesian regressions, and weighted-GBLUP approaches for genomic predictions in Belgian Blue beef cattle. *BMC Genomics*, *21*(1). <https://doi.org/10.1186/s12864-020-06921-3>
- 12- Kemper, K. E., Reich, C. M., Bowman, P. J., Vander Jagt, C. J., Chamberlain, A. J., Mason, B. A., Hayes, B. J., & Goddard, M. E. (2015). Improved precision of QTL mapping using a nonlinear Bayesian method in a multi-breed population leads to greater accuracy of across-breed genomic predictions. *Genetics Selection Evolution*,

- 47(1), 1–17. <https://doi.org/10.1186/s12711-014-0074-4>
- 13- Legarra, A., Christensen, O. F., Aguilar, I., & Misztal, I. (2014). Single Step, a general approach for genomic selection. *Livestock Science*, *166*(1), 54–65. <https://doi.org/10.1016/j.livsci.2014.04.029>
- 14- Legarra, A., Christensen, O. F., Vitezica, Z. G., Aguilar, I., & Misztal, I. (2015). Ancestral relationships using metafounders: Finite ancestral populations and across population relationships. *Genetics*, *200*(2), 455–468. <https://doi.org/10.1534/genetics.115.177014>
- 15- Liu, X., Tian, D., Li, C., Tang, B., Wang, Z., Zhang, R., Pan, Y., Wang, Y., Zou, D., Zhang, Z., & Song, S. (2023). GWAS Atlas: an updated knowledgebase integrating more curated associations in plants and animals. *Nucleic Acids Research*, *51*(D1), D969–D976. <https://doi.org/10.1093/nar/gkac924>
- 16- Lourenco, D., Legarra, A., Tsuruta, S., Masuda, Y., Aguilar, I., & Misztal, I. (2020). Single-step genomic evaluations from theory to practice: using snp chips and sequence data in blupf90. *Genes*, *11*(7), 1–32. <https://doi.org/10.3390/genes11070790>
- 17- Lund, M. S., Sahana, G., de Koning, D.-J., Su, G., & Carlborg, Ö. (2009). Comparison of analyses of the QTLMAS XII common dataset. I: Genomic selection. *BMC Proceedings*, *3*(S1), 1–8. <https://doi.org/10.1186/1753-6561-3-s1-s1>
- 18- Meuwissen, T. H., Solberg, T. R., Shepherd, R., & Woolliams, J. A. (2009). A fast algorithm for BayesB type of prediction of genome-wide estimates of genetic value. *Genetics Selection Evolution*, *41*(2), 1–10. <https://doi.org/10.1186/1297-9686-41-2>
- 19- Pedrosa, V. B., Boerman, J. P., Gloria, L. S., Chen, S.-Y., Montes, M. E., Doucette, J. S., & Brito, L. F. (2023). Genomic-based genetic parameters for milkability traits derived from automatic milking systems in North American Holstein cattle. *Journal of Dairy Science*. <https://doi.org/10.3168/jds.2022-22515>
- 20- Pérez, P., & De Los Campos, G. (2014). Genome-wide regression and prediction with the BGLR statistical package. *Genetics*, *198*(2), 483–495. <https://doi.org/10.1534/genetics.114.164442>
- 21- Purcell, S., Neale, B., Todd-Brown, K., Thomas, L., Ferreira, M. A. R., Bender, D., Maller, J., Sklar, P., De Bakker, P. I. W., Daly, M. J., & Sham, P. C. (2007). PLINK: A tool set for whole-genome association and population-based linkage analyses. *American Journal of Human Genetics*, *81*(3), 559–575. <https://doi.org/10.1086/519795>
- 22- Raven, L. A., Cocks, B. G., & Hayes, B. J. (2014). Multibreed genome wide association can improve precision of mapping causative variants underlying milk production in dairy cattle. *BMC Genomics*, *15*(1). <https://doi.org/10.1186/1471-2164-15-62>
- 23- Reales, G., & Wallace, C. (2023). Sharing GWAS summary statistics results in more citations. *Communications Biology*, *6*(1), 6–11. <https://doi.org/10.1038/s42003-023-04497-8>
- 24- Sanchez, M. P., Govignon-Gion, A., Croiseau, P., Fritz, S., Hozé, C., Miranda, G., Martin, P., Barbat-Leterrier, A., Letaïef, R., Rocha, D., Brochard, M., Boussaha, M., & Boichard, D. (2017). Within-breed and multi-breed GWAS on imputed whole-genome sequence variants reveal candidate mutations affecting milk protein composition in dairy cattle. *Genetics Selection Evolution*, *49*(1), 68. <https://doi.org/10.1186/s12711-017-0344-z>
- 25- Su, G., Christensen, O. F., Janss, L., & Lund, M. S. (2014). Comparison of genomic

- predictions using genomic relationship matrices built with different weighting factors to account for locus-specific variances. *Journal of Dairy Science*, 97, 6547–6559. <https://doi.org/10.3168/jds.2014-8210>
- 26- Su, G., Guldbbrandtsen, B., Gregersen, V. R., & Lund, M. S. (2010). Preliminary investigation on reliability of genomic estimated breeding values in the Danish Holstein population. *Journal of Dairy Science*, 93(3), 1175–1183. <https://doi.org/10.3168/jds.2009-2192>
- 27- Tiezzi, F., & Maltecca, C. (2015). Accounting for trait architecture in genomic predictions of US Holstein cattle using a weighted realized relationship matrix. *Genetics Selection Evolution*, 47(1), 1–13. <https://doi.org/10.1186/s12711-015-0100-1>
- 28- van den Berg, I., Boichard, D., & Lund, M. S. (2016). Comparing power and precision of within-breed and multibreed genome-wide association studies of production traits using whole-genome sequence data for 5 French and Danish dairy cattle breeds. *Journal of Dairy Science*, 99(11), 8932–8945. <https://doi.org/10.3168/jds.2016-11073>
- 29- Vanraden, P. M. (2008). Efficient Methods to Compute Genomic Predictions. *Journal of Dairy Science*, 91(11), 4414–4423. <https://doi.org/10.3168/jds.2007-0980>
- 30- Veroneze, R., Lopes, P. S., Lopes, M. S., Hidalgo, A. M., Guimarães, S. E. F., Harlizius, B., Knol, E. F., van Arendonk, J. A. M., Silva, F. F., & Bastiaansen, J. W. M. (2016). Accounting for genetic architecture in single- and multipopulation genomic prediction using weights from genomewide association studies in pigs. *Journal of Animal Breeding and Genetics*, 133(3), 187–196. <https://doi.org/10.1111/jbg.12202>
- 31- Wang, H., Misztal, I., Aguilar, I., Legarra, A., Fernando, R. L., Vitezica, Z., Okimoto, R., Wing, T., Hawken, R., & Muir, W. M. (2014). Genome-wide association mapping including phenotypes from relatives without genotypes in a single-step (ssGWAS) for 6-week body weight in broiler chickens. *Frontiers in Genetics*, 5(MAY), 134. <https://doi.org/10.3389/fgene.2014.00134>
- 32- Wang, H., Misztal, I., Aguilar, I., Legarra, A., & Muir, W. M. (2012). Genome-wide association mapping including phenotypes from relatives without genotypes. *Genetics Research*, 94(2), 73–83. <https://doi.org/10.1017/S0016672312000274>
- 33- Wientjes, Y. C. J., Bijma, P., Vandenplas, J., & Calus, M. P. L. (2017). Multi-population genomic relationships for estimating current genetic variances within and genetic correlations between populations. *Genetics*, 207(2), 503–515. <https://doi.org/10.1534/genetics.117.300152>
- 34- Wientjes, Y. C. J., Calus, M. P. L., Goddard, M. E., & Hayes, B. J. (2015). Impact of QTL properties on the accuracy of multi-breed genomic prediction. *Genetics Selection Evolution*, 47(1), 42. <https://doi.org/10.1186/s12711-015-0124-6>
- 35- Wijesena, H. R., Nonneman, D. J., Snelling, W. M., Rohrer, G. A., Keel, B. N., & Lents, C. A. (2023). gBLUP-GWAS identifies candidate genes, signaling pathways, and putative functional polymorphisms for age at puberty in gilts. *Journal of Animal Science*. <https://doi.org/10.1093/jas/skad063>
- 36- Wu, X., Lund, M. S., Sun, D., Zhang, Q., & Su, G. (2015). Impact of relationships between test and training animals and among training animals on reliability of genomic prediction. *Journal of Animal Breeding and Genetics*, 132(5), 366–375. <https://doi.org/10.1111/jbg.12165>
- 37- Zhang, X., Lourenco, D., Aguilar, I., Legarra, A., & Misztal, I. (2016). Weighting strategies for single-step genomic BLUP: An iterative approach for accurate calculation

- of GEBV and GWAS. *Frontiers in Genetics*, 7(AUG), 151.
<https://doi.org/10.3389/fgene.2016.00151>
- 38- Zhang, Z., Liu, J., Ding, X., Bijma, P., de Koning, D. J., & Zhang, Q. (2010). Best linear unbiased prediction of genomic breeding values using a trait-specific marker-derived relationship matrix. *PLoS ONE*, 5(9), 1–8.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0012648>
- 39- Zhang, Z., Ober, U., Erbe, M., Zhang, H., Gao, N., He, J., Li, J., & Simianer, H. (2014). *Improving the Accuracy of Whole Genome Prediction for Complex Traits Using the Results of Genome Wide Association Studies*. 9(3), 1–12.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0093017>
- 40- Zhou, L., Lund, M. S., Wang, Y., & Su, G. (2014). Genomic predictions across Nordic Holstein and Nordic Red using the genomic best linear unbiased prediction model with different genomic relationship matrices. *Journal of Animal Breeding and Genetics*, 131(4). <https://doi.org/10.1111/jbg.12089>

Comparison of different genomic relationship matrices for multibreed weighted single step GWAS

Seyed Mostafa Mazloom¹, Mohammad Mahdi Shariati^{2*}

1-Phd candidate, Department of Animal Science Ferdowsi University of Mashhad

Email: m.mazloom68@gmail.com

2-Shariati, Mohammad Mahdi (Corresponding author)

Assistant professor, Department of Animal Science Ferdowsi University of Mashhad

Email: mm.shariati@um.ac.ir

Introduction genomic best linear unbiased prediction (GBLUP) and Bayesian methods are used for genomic selection (GS) and genome wide association study (GWAS) in animal and plant breeding. The main objective of GWAS is detection of quantitative trait loci (QTL) that is affecting trait. The GBLUP assumes equal variance for all markers but the Bayesian methods assumes specific variance for each marker. When trait are affecting by major QTLs, Bayesian methods have the benefit of marker selection. In weighted GBLUP (WGBLUP), disparate variance of marker specific weights for weighting of all markers are used. If only a deduction of animals is genotyped, single-step WGBLUP (WssGBLUP) can be used. The weighting factors were calculated using marker effect derived Bayesian methods or iteratively based on single step marker effect. In multibreed genomic evaluation, there are several specific genetic structures into a genomic relationship matrix (G). The block wise genomic relationship matrix (BG) consist of several

specific relationship blocks for each and pair breeds. BG can more accurately calculate relationships among animals than G matrix in multibreed genomic evaluations. The aim of this study is comparison G and BG and weighted BG (WBG) in weighted single step GWAS.

Materials and methods first, two clearly separate populations (A, B) were simulated by QMsim software. Two chromosomes to the length of two morgans were simulated. For each chromosome was simulated 2500 single nucleotide polymorphism (SNP). Four traits were simulated that had 0.05 and 0.3 heritability and 50 and 500 QTLs. Then, G and BG and WBG were calculated using SNP genotypes for all animals. Genomic relationship matrices were used for single step GWAS (SSGWAS) analysis for each trait. 10 iterations were considered for single step SNP effect analyses. Moreover, the SNP effects were obtained by BayesB approach. BayesB effects were used for calculated weighting factors in WBG. Accuracies of methods and number of identified SNPs with explained genetic variance higher than 1% were reported.

Results and discussion using G and BG and WBG in SSGWAS led to identify 14, 16 and 21 SNPs with higher than one percentage variance explained, respectively. Moreover, convergent accuracies of WssGBLUP using G and BG and WBG were 0.36, 0.39 and 0.43, respectively. WssGBLUP using WBG could be converged faster than using G and BG. Furthermore, accuracy of WssGBLUP using WBG was significantly more than using G and BG. Multibreed GWAS is led to increase power of model because phenotypic information is severely increased. In multibreed GWAS, relationships among breeds usually are rare or zero but there are several locations among breeds that shared among them and should use those for genomic relationship calculation. In WBG and BG could be accurately calculate pair breeds genomic relationships using sharing pair breeds genomic locations. Principal component analyses showed that WBG was led to strongly increase genomic relationship among animals that is led to improved power of WssGWAS.

Conclusion According to recent studies, multibreed genomic evaluation with the WssGBLUP can improve the accuracy of multibreed genomic evaluation, and the results of our study showed that for multibreed genomic evaluation and WssGWAS with the WssGBLUP, instead of the genomic relationship matrix (G), BG or WBG genomic relationship matrices are the better to use.

Keywords multibreed GWAS, block wise genomic relationship matrix, WssGWAS, WssGBLUP, explained genetic variance